

מסורת הש"ס

[illegible]

הגהות הב"ח

(א) גמ' מתני לה הכי אמר רבא
בבב: (ב) רש"י ד"ה חזן מן
כו' מוזולין בקדשים הס"ד
אח"כ מ"ה יש להם פדיון
אם נפל בהן מוס:

הגהות הגר"א

א. צא ח"ץ משנינה סי' כ"ג
גירסא' העולם מאי הוי משני
ליה משני ליה התם משום דאמי
לאחלוסי: [ב] רש"י ד"ה הרי.
ממעשר הק"ד ומה"ד שלא
ממכרין: [ג] ד"ה הא. בקיפא סי'.
פי' מלתא דרע:

רבינו גרשום

[illegible]

הוא עצמו. ואע"ג דולד התמורה
 ינה. כלומר מדקאמר משנינא דן שינוי
 שינויא אחרינא: ברתני? הרי אלו
 צבור ומעשר [ב] שם שלא ימכרו צאטילין
 חוץ מן הצבור ומן המעשר. מפני
 שאין לו האמת להקדש במצירתם
 דדמי צבור לכהן ודמי מעשר לבעלים
 ומשום הגהה ידידו לא מוזלינן
 בקדשים (ט"ז): נפל בהן מוס צבור
 ומעשר אינו יכול להוצילן מקדושה
 דצבור כחיד לא חפדה (ט) וצמעשר כחיד
 לא יגאל (ויקרא טז): חוץ מן הצבור והמעשר.
 שאין צאין לכתחילה מהמועז כשהוא
 כל הקדשים וסבבור המעשר יש להם
 פרנסה במקומן. יש להן חקנה
 במקומן שיערו עד שיסתאבו ויאכלו
 במוסם לבעלים ושאר כל הקדשים
 אע"פ שגל בהן מוס הרי הן בקדושתן
 וצריך אתה לפדותן ולהעלות דמיהן
 ולהקריבן והואיל וסופו להקריב דמיהן
 ועלו הן עצמן ויקרבו (יט): גבו? יאה
 מצינו. מלקות משום כל מוס לא יאה
 לו (כז): וסביעי תפשיעי של מעשר.
 כגון קרא לט' עשירי קדש ואינו קרב
 כדאמרין בשילהי צבורות (דף טז.
 תפשיעי תאכל יתו במומו: להוציא את
 תפשיעי. שלא יקריב ומיין דלינו את
 תפשיטא לן דלמי תפשיעי צד יתו מוס
 הכא נמי כו': בן אנטיגנוס ולא קטלו
 היינו. וקשיא אדמתי דקמיא אתא בלא
 תמימים יקריבו: הא ר' ישמעאל דו'.

[ו] יג (בסיפא אחיה): ג' וזקני
 רבי ישמעאל ור"ע וכן עוזי: צבור
 ומעשר וצבורים לטעונין הבצת
 מקום דמתיב (דברים יב) והבצת
 שמה עולותיהם וגו' ותרומת ידכם אליו
 כורים: מה צבור אינו נאכל כו'.
 כדמפרש לקמיה [ע"ב] דבעי מתן דמים
 ואימורין למזבח: הוצבורים אינן נאכלין
 אלא בפני הבית. דמתיב (שם כו)
 והנחתו לפני ה' אלהיך ים: הנחה. לפני
 המזבח דמתיב והנחתו לפני ה' אלהיך
 וליהרד דניא כו'. למה לי קרא ליהרר
 דניא ולימא צבור ויביח וחור הדין הלה
 השוה שבהן שטעונין הבצת מקום ואינן
 נאכלין אלא בפני הבית אף אני אביא
 מעשר: ומאי קסבר. דפשיטא ליה
 דצבור אינו נאכל ומעשר שני מספקא
 ליה: וקידשה לעמיד לצא. מרבייהו
 צבור ומעשר שני הבצת גינהו וקריבוהו
 הואיל והשתא נמי קידשה היא ירושלים
 להקריבו: ואי לא קידשה לעמיד
 לצא. ואפילו הכי מספקא ליה ממעשר
 תיבעי ליה נמי צבור ואמאי יליף מעשר
 שני מצבור: לעולם לא קידשה לעמיד
 לצא. ודקשיא מאי שגא צבור דפשיטא ליה
 כזי האי צבור עסקינן שזרק דמו בפני
 הבית וחצר כו' ויליף צבור מדם דרבי היכי
 דאי הוה דם השתא לא היה מרק דלא
 קידשה לעמיד לצא שגא נמי לא יאכל:
 ואמי

קסבר קדושה ראשונה קידשר
בפני הבית וחרב הבית ועד

מחלה הקרבה: מאי הוי משני
 חיקי צללי מכלל דהוה ידע
 צדור ומעשר. לכל קדושת
 אחר שנפל בהן מום ונפדו:

עצמו לא הכא במאי עסקינן כגון שילדה נקבה ועד סוף העולם א לא אוליד חד זכר וא א"ל משנינא שינויי דחיקי בבלאי כ כגון שילדה נקבות עד סוף העולם ב: מתני' תמורת א הבכור והמעשר יולדן ולד ולדן עד סוף העולם הרי אלו בכבור וכמעשר ויאכלו במזמן לבעלים מה בין בכור ומעשר לבין כל הקדשים ג: שכל הקדשים נמכרים באיטלו ונשחטין באיטלו ונשקלין בליטרא חוץ מן הבכור והמעשר ד: ויש להן פדיון הולתמורותיהן פדיון יחוי' מן הבכור והמעשר ז: ובאין מחוצה א לארץ חוץ מן הבכור והמעשר ח: וישאם באו תמימים יקרבו ואם בעלי מומין יאכלו במזמן לבעלים א"ר שמעון מה מעם שהבכור והמעשר יש להן ט: פרנסה ממקומן ושאר כל הקדשים אע"פ שגולד בהם מום הרי אלו בקדושתן: גמ' אמר רבא בר רב עזא בען במערבא המטיל מום בתמורת בכור ומעשר מהו מי אמרינן כיון דלא קריבן לא מיחייב או דילמא כיון דקדשו מיחייב א"ל אביי ותיבעי לך המטיל מום בתשיעי של מעשר אלא מאי שנא תשיעי דלא קמביעי לך דרחמנא מעטיה י: עשירי להוציא התשיעי ה"נ רחמנא מעטיניהו ז: לא תפדה ט: קדש הם ח: הם קריבין ואין תמורתן קריבה רב נחמן בר יצחק מתני לה הכי א"ר אחא בריה ט: דרב עזא בען במערבא המטיל מום בתשיעי של מעשר מהו א"ל ותיבעי לך המטיל מום בתמורת בכור ומעשר אלא מ"ש תמורת בכור ומעשר דלא מביעי לך דרחמנא מעטיניהו קדש הם הן קריבין ואין תמורתן קריבה תשיעי של מעשר נמי רחמנא מעטיה העשירי להוציא את התשיעי: ואם באו תמימים ב': ורמיניהו א: בן אנטיגנוס העלה בכורות מבבל ולא קבלו ממנו אמר רב חסדא לא קשיא הא ר' ישמעאל הא ר' עקיבא ד: דתניא ר' יוסי אומר ג' דברים משום ג' זקנים רבי ישמעאל אומר יכול יעלה אדם מעשר שני ב: בזמן הזה ויאכלנו בירושלים ודין הוא בכור מעון הבאת

מקום ומעשר טעון הבאת מקום מה בכור מעשר אינו נאכל אלא בפני הבית לא אם אמר אימוצורם לפני מזהב במעשר דלא אמר ומעשר טעון הבאת מקום מה לביכורים אין נא אין נאכל אלא בפני הבית מה לביכורים שש דלא תלמוד לומר³ ואכלת לפני ה' אלהיך ובכורות בקרך וצאנך הקיש מעשר בכור הבית אף מעשר אין נאכל אלא בפני הבית ור' רב אשי משום דאיכא יט למימר מה להצד השווא' קסבר אי קסבר¹⁰ קדושה ראשונה כ' לבא ל"ש בכור ולא שנא מעשר בני הבאה קדשה לשעתה ולא קדשה לעתיד לבא יט אט לשעתה ולא קדשה לעתיד לבא והכא במאי נא בשור קיים כיון דאי איתיה לדם לא בר ז

שני אינו נאכל אע"ג דקידשה נמי לעתיד

הוא אמר יבול יקנה לים מעט. הנה בירושלים ואבננו בלא מלחין. וסבר קדושת הארץ לא בטלה וצריך להפריש תרומות ומעשרות
תוס' אחרות: מה בכור אינו נאכל אלא בפני בית ה' / בסמוך מפרש מ"ש בכור ממעשר משום דיש היקש ואין משיבין על ההיקש: א'
סבר קדושת ראשונה קדשה לשעתה וכו' / עי' בהשטמות בסוף המס': רש"י ר"ה בימורים אינן נאכלים אלא בפני הבית דכתיב לפני

אלו קדשים פרק שלישי תמורה

כא.

[illegible]

חסד ממוקמן ושאר כל
 בהם מום הרי אלו
 יבא בר רב עזא בען
 בתמורת כבוד ומעשר
 קריבין לא מייחייב או
 ייב א"ל אבי ותיבעי
 עי של מעשר הלא
 מקמיבעיא לך דרחמנא
 התשיעי ה"ג רחמנא
 קדש הם ^(ט) הם קריבין
 נחמן בר יצחק מתני
 בריה ^(י) דרב עזא בען
 בתשיעי של מעשר
 המטיל מום בתמורת
 תמורת כבוד ומעשר
 א מעמינהו קדש הם
 קריבה תשיעי של
 היה העשירי להוציא
 תמימין כו' ורמינהו
 בכורות מבבל ולא
 דא לא קשיא הא ר'
 ר' דנתיא ר' יוסי אומר
 רבי ישמעאל אומר
 שני ^(י) בזמן הזה
 ר' רבה ^(י)

את מקום מה בכור אינו נאכל אלא בפני הבית אף
בפני הבית לא אם אמרת בבכור שכן ^{טעון} מתן דמים
אמר במעשר דלא אמרת ביכורים ^{טעונין} הבאת מקום
מה לביכורים אין נאכלין אלא בפני הבית אף מעשר
בית מה לביכורים שכן ^{טעונין} הנחה תאמר במעשר
גלת לפני ה' אלהיך ^ט מעשר הנך ותירושך ויצהרך
הקיש מעשר לבכור מה בכור אינו נאכל אלא בפני
כל אלא בפני הבית וליהדר דינא וליתי במה הצד אמר
למימר מה להצד השווה שבהן שכן יש בהן צד מובה
^ט קדושה ראשונה קדושה לשעתה וקדושה לעתיד
אם מעשר בני האבא ניהו ואי סבכר קדושה ראשונה
ישא לעתיד לבא ^ט אפילו בכור נמי תיבעי לך ^ט לעולם
יד לבא והכא במאי עסקינן כגון שזרק דמו של בכור
יתיה לרם לא בר זריקה הוא אתי בשר יליף מדם
יאתי

[illegible]

עין משפט
נר מצוה

[illegible]

תורה אור השלם

1. וְכֵן מֵעַשְׂרֵי בָקָר וְצֹאן לֵל
אֲשֶׁר יִבְרָה תַּחַת הַשֶּׁבֶט
הַזֶּה עֲשִׂי יִהְיֶה קֹדֶשׁ לַיהוָה
וְיִקְרָא כֵן לֵב
2. אֵךְ בְּכוֹר שׁוֹר אֶל בְּכוֹר כֹּלֶב
עַל בְּכוֹר עַל לֹא תִפְדֶּה קֹדֶשׁ הֵם
אֶת דָּמָם תֹּזֶק עַל הַמִּזְבֵּחַ וְאֵת
לִלְבָם תִּקְטֹרֵף אֲשֶׁה לִירֵחַ יִנְחֹחַ
בְּמִדְבַּר יִזּוּ
3. וְאֵכֶלֶת לֶפָנַי הָאֵלֹהִים
בְּמִקְוֶה אֲשֶׁר יִבְרָה לִשְׁכֹּן שְׁמוֹ
וְשֵׁם מֵעַשְׂרֵי וְיִגָּד תִּשְׁרֹף
אֲנֹכִי וְכִבְרַת בָּקָרָה אֲנֹכִי
לְמִזְבֵּחַ תִּלְבְּדֶנּוּ אֵת הָאֵלֹהִים
אֲלֵהֶם כָּל הַיָּמִים:

מוסף רע"י

מובא בסוף המסכת)

שינויי נוסחאות

[illegible][illegible]

ה'א' אלהים. גליון וכו' להם פשט טפי בבכורים דאין באין מחו"ל משום דאמרין פ' לולב וערבה (סוכה ז,ב) בכורים טעונין תנופה בכהן ובבעלים דגמרין יד יד משלמים: תוס' ד"ה ח"צ רש"י לעולם קסבר וכו'. עי' בהשמוטות בסוף המסכת: שם ז"ל א קידשה לעתיד לבא. גליון ועוד דאי לא קדשה א"כ פשיטא דמעשר שנזרע קודם (שחרב הבית) לא יוכל לאכלו בירושלים לכן כר: